

**ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА»
Факультет економіки та права
Кафедра інженерних технологій**



ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи
ПЗВО «МКУ ім. Пилипа Орлика»
В. В. Ревенко
_____ 2020 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (IV КУРС)

**Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань 27 Транспорт
Спеціальність 275 Транспортні технології**

Миколаїв – 2020

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри інженерних технологій № 1 від «28» серпня 2020 р.

Укладач: Гарькава В.Ф., кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри інженерних технологій ПЗВО «МКУ ім. Пилипа Орлика»

ВСТУП

Виробнича практика проходиться здобувачами вищої освіти спеціальності 275 Транспортні технології (автомобільний транспорт) на четвертому курсі у восьмому семестрі. Програма виробничої практики складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів, галузі знань 27 Транспорт, спеціальності 275 Транспортні технології (автомобільний транспорт).

Очна форма навчання

№ п	Вид практики	Курс	Семестр	Тижні	Кількість годин	Кількість кредитів ECTS
1	Виробнича практика	4	8	4	180	6

Заочна форма навчання

№ п	Вид практики	Курс	Семестр	Тижні	Кількість годин	Кількість кредитів ECTS
1	Виробнича практика	4	8	4	180	6

Здобувачі вищої освіти проходять ознайомчу практику на транспортних підприємствах міста Миколаєва та області.

Предметом вивчення виробничої практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти зі структурою транспортних підприємств, основними функціональними обов'язками працівників, особливостями внутрішнього розпорядку, роботою з логістикою.

Міждисциплінарні зв'язки: виробнича практика є логічним продовженням теоретичного навчання та базується на засвоєнні здобувачами вищої освіти курсу «Вступ до фаху» і інтегрується з цією дисципліною.

1. Мета і завдання практики

Мета виробничої практики: закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти в процесі вивчення дисциплін професійної підготовки, формування професійних компетенцій майбутніх фахівців з транспортних технологій.

Основні завдання виробничої практики: ознайомлення з роботою виробничих підрозділів, структурою колективів, транспортних процесів підготовки на базі практики.

1.2. В результаті проходження практики здобувач вищої освіти повинен

знати: особливості обраного фаху, спеціальну (фахову) термінологію, характерної для цієї галузі знань, технології і транспортні процеси на автомобільному транспорті, нормативно-правові акти та стандарти у сфері автомобільного транспорту.

вміти: використовуючи нормативні і правові акти та стандарти, застосовувати їх при розробленні, підготовці до експлуатації та обслуговування транспортних засобів автомобільного транспорту, а також при розробленні документів з питань експлуатації автомобільного транспорту; плануванні технології та процесів транспортування вантажів та пасажирів і багажу; організації виконання приймально-здавальних, попередніх, приймальних та сертифікаційних випробувань автомобілів.

Здобувач вищої освіти **повинен набути навичок:** використовувати набуті знання у подальшому навчанні та професійній діяльності.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє виробнича практика (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами освітньої програми виробнича практика забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей:

- *загальні компетентності:*

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 11. Здатність спілкуватися державною мовою.

- *фахові компетентності:*

СК 1. Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування транспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання

Знання та розуміння

ПРН 5. Застосовувати, використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання практичних завдань з організації перевезень та проектування транспортних технологій.

ПРН 6. Досліджувати транспортні процеси, експериментувати, аналізувати та оцінювати параметри транспортних систем та технологій.

2. Організація проведення практики

На початку практики здобувачі вищої освіти отримують інструктаж з охорони праці, наказ керівника закладу вищої освіти про проведення практики, тривалість робочого часу здобувачів вищої освіти на практиці, обов'язки здобувачів вищої освіти, завдання керівників практики від кафедри та бази практики під час її проходження.

Основні обов'язки здобувачів вищої освіти при проходженні практики:

- одержати від керівника практики консультацію з проходження практики і оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути до місця проходження практики;
- суворо дотримуватись вимог правил охорони праці та техніки безпеки.

3. Структура виробничої практики

План проходження виробничої практики

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин
1	Мета, завдання і зміст практики. Ознайомлення з базою практики, планом проходження практики. Інструктаж з техніки безпеки.	4
2	Пошук тем для можливих матеріалів	12
3	Ознайомлення та робота із фаховою технікою	6
4	Створення власних матеріалів	60
5	Оформлення та складання звіту з практики.	8
	Всього годин	90

4. Перелік умінь та практичних навичок, які має набути здобувач вищої освіти під час виробничої практики

I. Організаційне заняття.

Ознайомлення здобувачів вищої освіти із завданнями та змістом виробничої практики. Обговорення змісту й організаційного плану роботи.

II. Розподіл практикантів.

Ознайомлення з методикою майбутньої роботи, порядком ведення робочих нотаток у індивідуальному завданні практики, спостережень і нотаток, збору й обробки матеріалів.

III. Зміст роботи на базі практики.

1. Ознайомитися:

- з місцем проходження практики;
- зі структурою видання, функціональними обов'язками кожного члена медіа;
- політикою та приналежністю видання, особливістю подання інформаційних, аналітичних матеріалів;
- з специфікою жанрових переваг у медіа;
- роботою відділів редакції (від творчих до технічних);
- із специфікою фрілансерної роботи.

2. Ознайомитися та дати оцінку:

- ознайомитися із структурою та організацією роботи;
- виробити навички транспортних організацій;
- набутти практичного досвіду;
- ознайомитися із специфікою роботи;

3. Формувати навички й уміння:

У навчальний період студент повинен вивчити і опанувати наступні питання:

- яким чином відтворюється державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту;
- організація пасажирських перевезень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;
- нормативно-правова база діяльності автомобільного транспорту України (Закон України «Про охорону праці», загальні положення організації охорони праці, види інструктажів та їх періодичність, закони України „Про автомобільний транспорт”, „Про дорожній рух”);
- порядок здійснення державного контролю на автомобільному транспорті;
- введення в технологічний процеси життєвого циклу транспортних засобів;
- експлуатаційні та ремонтні вимоги до автомобілів;
- вимоги до автомобілів високої прохідності і автопоїздів;
- програма заходів щодо підвищення безпеки руху автомобілів;
- активна, пасивна, післяаварійна і екологічна безпека автотранспортних засобів;
- основні причини зміни технічного стану автомобілів у процесі експлуатації;
- властивості і основні показники надійності автомобілів;
- методи забезпечення працездатності автомобілів;
- система стандартизації на автомобільному транспорті;
- державні стандарти, завдання стандартизації та нормування дорожнього руху;
- корегування норм пробігу автомобільних шин залежно від умов експлуатації;
- види норм витрат палива і мастильних матеріалів, коефіцієнт корегування норм витрат палива;
- українська національна система сертифікації;
- правила обов'язкової сертифікації нафтопродуктів, дорожніх транспортних засобів, послуг автомобільного транспорту;
- особливості ліцензування на автомобільному транспорті.

В заключний період студент повинен: оформити звіт по практиці, де повинні бути відповіді на питання, які вивчались за період проходження практики.

IV. Виконання індивідуальних завдань. У кінці кожного робочого тижня робляться підсумки та результати спостережень заносяться до ІЗ з практики, яке обов'язково заповнюється кожного дня з підписом одного з керівників практики.

V. Перевірка звітних документів навчально-виробничої практики та напрацьованих матеріалів.

VI. Підсумкова конференція.

5. Методи навчання

У процесі виробничої практики застосовуються пояснювально-ілюстративний метод, аналітичний, дедуктивний методи, а також метод узагальнення, формування умінь та навичок, закріплення, перевірка.

6. Методи контролю

При проходженні виробничої практики контрольні заходи включають *поточний і підсумковий контроль*.

Поточний контроль виробничої практики здійснюється щоденно безпосереднім керівником практики від бази практики шляхом оцінювання практичних навичок. Поточний контроль включає перевірку практичних навичок та вмінь, передбачених програмою практики. Оцінювання поточної виробничої діяльності здобувачів вищої освіти із виробничої практики проводиться за 4-ри бальною (традиційною) шкалою, яка конвертується в бали.

Формою **підсумкового контролю** відповідно до навчального плану є *диференційований залік*.

Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі з метою оцінювання результатів проходження виробничої практики. Форма проведення підсумкового контролю є стандартизованою, включає відповідь на питання, що виносяться на підсумковий контроль. До підсумкового контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які оволоділи практичними навичками, представили звітну документацію та набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (70 балів).

Підведення підсумків виробничої практики здійснюється при наявності звітних документів, передбачених програмою з практики.

Наступного дня після завершення виробничої практики здобувачі вищої освіти-практиканти здають керівнику практики всі звітні документи для їх попередньої оцінки. Упродовж 10 днів після завершення практики на кафедрі відбувається підсумковий залік, на якому здобувачі вищої освіти перед комісією захищають матеріали практики. Комісія призначається рішенням кафедри і складається з завідуючого кафедрою, провідного спеціаліста даного напрямку та керівника практики від кафедри.

На заліку присутні всі здобувачі вищої освіти-практиканти.

Для підведення підсумків практики та кінцевої оцінки роботи здобувачів вищої освіти-практикантів керівник практики інформує комісію про фактичні терміни початку та завершення роботи, склад групи здобувачів вищої освіти, які пройшли практику, їх дисципліну, а також з інших питань організації та проведення практики. До захисту практики допускаються здобувачі вищої освіти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію.

При кінцевій оцінці результатів практики враховується попередня оцінка керівників від бази практики і від кафедри та результати захисту підсумкової роботи практики.

Оцінка за практику заноситься керівником від університету до індивідуального завдання на практику, індивідуального плану здобувача вищої освіти і заліково-екзаменаційної відомості.

7. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти:

Бали з навчально-виробничої практики незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну (національну) шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з виробничої практики	Оцінка за 4-ри бальною шкалою	Критерії оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти практичних навичок та вмінь
Від 90 до 100	5	наявні всі необхідні документи з практики з усіма реквізитами;

балів		звіт написано самостійно з дотриманням формальних вимог; завдання практики виконані і висвітлені повністю; здобувачем вищої освіти продемонстрований високий рівень обґрунтування власних ідей, висновків, творчий підхід; звіт захищено успішно та отримано відповіді на запитання зі звіту.
Від 75 до 89 балів	4	наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні; звіт написано самостійно, але деякі формальні вимоги порушені; завдання практики виконані і висвітлені не всебічно; здобувачем вищої освіти продемонстрований високий рівень обґрунтування власних ідей, висновків, проте вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт захищено успішно, із зауваженнями.
Від 60 до 74 балів	3	наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні чи зазначені недостовірні дані; звіт засновано на плагіаті без використання посилань та/або деякі формальні вимоги порушені чи недотримані взагалі; завдання практики виконані і висвітлені не в повному обсязі; здобувач вищої освіти продемонстрував схильність до механічної копіювання чужих ідей, висновків, вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт ледве захищено через малоадекватні відповіді на запитання для захисту.
Від 59 до 35 балів	2	відсутні один чи більше документів з практики, деякі реквізити відсутні чи зазначені недостовірні дані; звіт повністю засновано на плагіаті без використання посилань та/або багато формальних вимог порушено чи недотримано взагалі; завдання практики пророблені і висвітлені не належним чином; здобувач вищої освіти продемонстрував схильність до механічної копіювання чужих ідей, висновків, вони суперечливі, взаємовиключні і можуть бути майже не пов'язаними з матеріалами практики; звіт не захищено через неадекватні відповіді на запитання для захисту і слабку орієнтацію в матеріалах звіту.
Від 34 до 1 балів	2	з обов'язковим повторним курсом.

8. Вимоги до звіту

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності – письмовий звіт, підписаний і оцінений безпосередньо керівником практики. Письмовий звіт разом з іншими документами й матеріалами практики подається на рецензування керівнику практики від кафедри.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції.

Звіт оформлюється згідно з єдиним стандартом щодо оформлення документації, повинен бути надрукований (без помилок та виправлень) з одного боку білого паперу формату А4 (210x297 мм). Аркуш звіту повинен мати поля: ліворуч – 25 мм, верхнє – 20 мм, праворуч – 15 мм, нижнє – 20 мм. Загальний обсяг звіту повинен складати близько 10 сторінок друкованого тексту. Титульна сторінка звіту видається кафедрою.

Основними звітними документами з навчально-виробничої практики є:

1. Титульна сторінка.
2. Індивідуальне завдання на практику. (У кінці кожного робочого тижня робляться підсумки та результати спостережень заносяться до ІЗ з практики, яке обов'язково заповнюється кожного дня з підписом одного з керівників практики. Цей вид роботи надає

здобувачам вищої освіти можливість відчуття задоволення від досягнення мети. Таким чином здобувачі вищої освіти вчать планувати свій час та досягати мети).

3. Основна частина (звіт про конкретну виконану роботу згідно з програмою практики):

4. Висновки і пропозиції.

5. Додатки. У форматі doc або docx розмістити скрінкопії чи фото цих матеріалів. Бажано матеріали подати і на цифровому носіїві.

6. Усі матеріали повинні бути також розміщені у соціальних медіа (сторінка кафедри).

7. Презентації з практики.

Підведення підсумків практики

Оцінювання діяльності здобувача вищої освіти під час проходження виробничої практики здійснюється за такими критеріями:

- активність;
- результати процесу;
- підтвердження виконання робіт;
- якщо здобувач вищої освіти не з'явився на ознайомчу практику без поважних причин (5 і більше разів), то він не може претендувати на оцінення результатів його діяльності під час практики 75 балів і вище.

Оцінка з виробничої практики прирівнюється до семестрової оцінки з будь-якого предмету і може бути не більшою за 100 балів, які за видами діяльності практиканта розподіляються так:

Орієнтовна оцінка видів діяльності

№	Види діяльності	Бали
1	Виконаний індивідуальний план	50
2	Презентація	10
3	Відображення	30
4	Позитвний відгук	10
	Всього	100

Загальна оцінка з практики є сумарною оцінкою за видами її діяльності. Якщо один з видів діяльності оцінено в 0 балів, то й загальна оцінка з практики виставляється – 0 балів.

9. Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Особливості роботи конкретного транспортного підприємства
2. Особливості логістичних зав'язків
3. Роль директора у політиці підприємства
4. Шляхи вдосконалення роботи автотранспортного підприємства

10. Рекомендована література

Основна

1. 1. Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0128-98>
Закон України «Про транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=232%2F94-%E2%F0>.
2. Положення «Про Міністерство інфраструктури України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=581%2F2011>.
3. Закон України «Про автомобільний транспорт» [Електронний ресурс]. –

- Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2344-14>.
4. Закон України «Про підприємства в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=887-12>.
5. Біліченко В. В. Основи логістики [навчальний посібник] / Біліченко В. В., Буренніков Ю. Ю., Романюк С. О. – Вінниця: ВНТУ, 2017. – 129 с.
6. Мурований І. С. Взаємодія видів транспорту : [методичні вказівки] / І. С. Мурований. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2015. – 25 с.
7. Пасічник А. М. Інтегровані транспортні системи: навчальний посібник / А. М. Пасічник. – Дніпропетровськ: АМСУ, 2011. – 181 с.
8. Кашканов В. А. Організація автомобільних перевезень : [навчальний посібник] / В. А. Кашканов, А. А. Кашканов А. А., В. В. Варчук // Вінниця: ВНТУ, 2017. – 139.
9. Яновський П. О. Пасажирські перевезення : [навчальний посібник] / П. О. Яновський. – Київ: НАУ, 2012. – 436 с.
10. Діденко В. М. Менеджмент : [підручник] / В. М. Діденко. – К.: Кондор, 2008. – 584 с.
11. Парсяк В. Н. Маркетинг : сучасна концепція та технології : [підручник] / В. Н. Парсяк. – Херсон: Олді-плюс, 2015. – 326 с.
12. Пасічник В. Г. Виробничий маркетинг : [навчальний посібник] / В. Г. Пасічник, О. В. Акіліна. – К. : Центр навч. літ-ри, 2005. – 112 с.
13. Кашканов А. А. Спеціалізований рухомий склад автомобільного транспорту : [конструкція: навчальний посібник] / А. А. Кашканов, В. М. Ребедайло. – Вінниця : ВДТУ, 2002. – 164 с.
14. Литвиненко С. Л. Транспортно-експедиторська діяльність / С. Л. Литвиненко, Т. Ю. Габрієлова, П. О. Яновський, Г. І. Нестеренко. – Київ: Кондор, 2016. – 184 с.
15. Біліченко В. В. Основи технічної діагностики колісних транспортних засобів : [навчальний посібник] / В. В. Біліченко, В. Л. Крещенецький, Ю. Ю. Кукурудзяк, С. В. Цимбал. – Вінниця: ВНТУ, 2012. – 118 с.

Додаткова:

Закон України Про вищу освіту із змінами і доповненнями, внесеними від 19 лютого 2009 року №1024-VI / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: сайт: <http://www.mon.gov.ua/>

Наказ Міністерства освіти і науки України: Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів в Україні / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: сайт: <http://www.mon.gov.ua/>

Освітньо-професійні програми.

Освітньо-кваліфікаційні характеристики.

Державні стандарти.

Зразок оформлення першої сторінки звіту про виконання практики

**ПІВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА»**

ЗВІТ

Здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Групи _____

Спеціальність _____

про виконання програми _____ практики
(вид практики)

Освітній рівень _____

База практики _____
(повна назва)

Керівник практики
від бази практики

(посада, прізвище, ініціали)

Керівник практики від
закладу вищої освіти

(посада, прізвище, ініціали)

Звіт захищений

« _____ » _____ 201__ р.

(підпис)

Здобувач вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув (ла) на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи „____” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув (ла) з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “ ____” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства,

організації, установи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Печатка « ____ » _____ 20__ року

Висновок керівника практики від ПЗВО «МКУ ім. Пилипа Орлика» про проходження практики

Дата складання заліку „____” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від ПЗВО «МКУ ім. Пилипа Орлика»

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Примітка: Індивідуальне завдання – перший аркуш у звіті студента (двосторонній при роздрукуванні)

Звіт керівника практики

ЗВІТ

щодо керівництва _____ практикою здобувачів вищої освіти ____ курсу
кафедри _____ факультету _____

Відповідно до наказу ректора МКУ ім. Пилипа Орлика мною з _____ до _____ 20__
року здійснювалося керівництво навчально-ознайомчою практикою здобувачів вищої освіти
у таких закладах (установах) _____

Всього під моїм керівництвом практику проходило _____ здобувачів вищої освіти.
Мною проведено _____ індивідуальних консультацій та _____ групових.
Загальна характеристика та оцінка роботи здобувачів вищої освіти

Підсумкова оцінка здобувачів вищої освіти за навчально-ознайомчу практику:

Практика засвідчила, що під час підготовки здобувачів вищої освіти необхідно
звернути увагу на

Загальні зауваження та пропозиції щодо організації та проведення навчально-
виробничої практики

Підпис _____

Дата _____